

apecv

Associació de Professionals
dels Espais Verds de Catalunya

LA PROTECCIÓ FITOSANITÀRIA ALS ESPAIS VERDS

7è Congrés de l'APEVC
Lleida, 18-20 d' octubre de 2001

2. ASPECTES SANITARIS EN L'APLICACIÓ DE PLAGUICIDES ALS ESPAIS VERDS

Ma Rosa Monterde i Martinez (Departament de Sanitat)

Lleida, 18 d'octubre de 2001

Aquest tipus d'aplicació es fa amb fitosanitaris, però pot afectar a la població en general, es a dir nens, avis, o persones amb patologies prèvies. A part de la toxicitat pròpia del producte, cal tenir en compte que factors com el pes, l'edat, l'estat físic, resposta personal a un determinat producte, etc. incideixen directament en el grau d'afectació que l'entrada en contacte d'aquests productes pot tenir en les diferents persones. Estem parlant per tant de població que requereix una protecció especial.

Estem elaborant un "Decret pel qual s'estableixen mesures addicionals de seguretat en el control de plagues en els àmbits ambiental i alimentari", en el qual hi ha previst que existeixi un apartat sobre "Condicions especials dels tractaments amb plaguicides a la via pública o en espais públics".

En el Decret que he esmentat es prohibeixen els tractaments a dins d'edificis, amb plaguicides químics tradicionals com a mètode preventiu de l'aparició d'una plaga, excepte quan sigui estrictament necessari i no sigui possible utilitzar altres mètodes de control. Entenc que aquesta filosofia es també aplicable a tractaments al carrer.

En primer lloc ens tindriem que plantejar davant d'un tractament amb productes químics convencionals en zones verdes, si realment es necessari o si es fa de forma preventiva o periòdica, i evitar aquestes darreres. Si realment es necessària, caldria preguntar-nos el següent:

- a) Hem pres mesures preventives amb sistemes diferents dels tractaments químics?. Es important incidir en la necessitat de fer mesures preventives d'ordenament i sanejament del medi i el control dels factors que afavoreixen l'aparició i desenvolupament de la plaga. Els programes de prevenció, en determinades ocasions, poden evitar o disminuir l'ús de plaguicides. Així cal tenir en compte la higiene i les condicions ambientals del medi, evitant escombraries, aigües estancades, descampats sense netejar, etc.

- b) Tenim alternatives de tractament que no impliquin la utilització de plaguicides químics tradicionals?. Actualment hi ha productes d'acció biològica com productes biorracionals i feromones que permeten la realització d'uns tractaments més segurs i menys indiscriminats, que de fet ja s'estan utilitzant en moltes àrees urbanes per fer tractaments de jardins o escoles.
- c) Si no tenim alternatives, hem buscat el producte menys nociu?
- d) Es necessària una fumigació indiscriminada o seria suficient tractar alguns arbres, algunes espècies o algunes zones?
- e) En el cas de ser necessària, hem avaluat el risc que pot suposar per a la població? Ens em plantejat que potser el risc es massa elevat i es millor no fer-la?

Cal anar fent educació sanitària en aquest sentit. La realitat que ens trobem massa sovint és la de fumigacions indiscriminades i sense tenir en compte la presència de persones, o l'efecte que pot tenir un tractament en locals properes (escoles, oficines) que estiguin a la zona d'afectació i en hores d'entrada i sortida.

En el projecte de Decret abans esmentat, s'indica l'obligatorietat de que en tractaments plaguicides a la via pública, es senyalitzarà de forma clara l'àrea objecte del tractament per tal d'evitar-hi l'accés de persones alienes a l'aplicació que en puguin quedar afectades.

Aquesta senyalització estarà en funció del lloc a tractar. Aquestes aplicacions s'han de fer, en qualsevol cas, en absència de persones, i fora aconsellable fer-les per la nit.

Un altre problema que es planteja es en les fumigacions aèries, tant de dia com de nit en relació al veïns del primer pis dels edificis, que tenen les finestres obertes.

Es evident que es fa necessari l'elaboració d'un procediment d'actuació que caldria que elaboressin conjuntament l'Ajuntament i l'empresa fumigadora. Aquest procediment inclou com a primera fase la inspecció de la zona a tractar,

per tal de determinar primer si hi ha problema, de ser-hi, quin es el problema i estudiar posteriorment quina es la millor solució

En el decret s'estableix tanmateix, que "les estacions permanents d'esquers rodenticides o d'altres productes plaguicides han d'estar perfectament identificades i dissenyades de tal forma que impedeixin el maneig dels productes per persones alienes a les autoritzades. Han d'estar especialment fora de l'abast dels infants i d'animals diferents de l'espècie diana." Això es especialment necessari en parcs i patis d'escoles.

"La Direcció General de Salut Pública pot determinar els supòsits en els quals estarà expressament prohibida la realització de tractaments plaguicides amb productes químics en els casos que resulti procedent a fi i efecte de protegir la salut de les persones."